

169

( )

నాటికి గుంటుని మనకు పవిత్రమే

దూరం నుండి

WITH

THE COMMISSIONERS OF THE

RAJAHMUNDRY PORT TRUST

in Rajahmundry

TEL

8

శ్రీ గంగాధరయ్య గారి కుటుంబమునకు
పురస్కారము

అంబేద్కర్
అంబేద్కర్

7 Bhabli G.I.E.

అంబేద్కర్

శ్రీకృష్ణలవారి

వారిని గురించి మనము పడియెడి దురభిప్రాయములు.

సభాసదులారా:

8

శ్రీకృష్ణలవారిని గురించి మనము సాధారణముగ నభిప్రాయపడి యుండునట్టియు నసత్యములైనట్టియు వారి వారికి దోచినటుల వాడుకొనబడుచున్న విషయములను గనబరచబోవుచున్నాను. ముఖ్యముగా హిందువులమగు మఱమేగాక ప్రతిమతముల వారను నందు విశేషించి నెప్పుడు పాత బుద్ధిగల వారు ఏదైతే యమానవ కృత్యముగ నుండునో దానిని సుతరాము విడిచి పెట్టవలయును. ఇది ప్రతిపక్షమున ముఖ్యముగ మనస్సునందు నుంచికొనవలసిన నీలి యయియున్నది.

శ్రీకృష్ణలవారి కాలవినియోగము యేకాంతముగా నుండవలసి యనినది నిస్సందేహముగ నిశ్చయించబడియుండలేదు. కొందరు యూరోపు దేశపు విద్వాంసులు క్రీస్తుశకమునకు ముందు 14 శతాబ్దమునా శ్రీకృష్ణలవారి కాలమని యేకాభిప్రాయములైరి. మరొకొందరు క్రీస్తుశకమునకు ముందు 15వ శతాబ్దములని చెప్పిరి. ఇప్పటి కాలపు కాలక్రమానుసారము 'ఫీలేండ్' నాద్ గారు శ్రీకృష్ణలవారి కాలము క్రీస్తుశకమునకు

(2)

మందు15--16 శతాబ్దముల మధ్యకాలమై యుండునని నా
ర్థించిరి. అతడు రచించిన తిలకపుష్పలవారు వారి జీవితకా
ము వారిబోధనలు' ననువున్తకమును బ్రారంభము మొదలం
మువరకు జదువుటకు విష్ణును ముఖ్యముగ వేడుచున్నాడను

తిలకపుష్పలవారి కాలము చ్వాపరముయొక్క యం
మందుగాని కలియుగముయొక్క యాదియందుగాని అశ్లా
5006సంవత్సరముల క్రిందట యని మన హిందువులు సాధ
రణముగ నప్రియున్నారు. ఎటులనైన ననేక సహస్ర సం
త్సరములై యుండునుగదా; మరియు మన పురాణములన్ని
యు నేక కాలమందుగాని, యొక పురుషునివలనగాని వ్రాయ
బడినవికావు. ఈ పురాణములలో మనచే ననుకొనబడుచుండు
సృష్టికాలము మొదలతినాహసముతో ముందురాబోవు నన
గా నీయుగాంతమువరకును సంగతులు వ్రాయబడి యున్నవి.
అందుల విషయములనుబట్టి మనకవకాశమగు నన్నివిధముల
ఁజూచించి చూచెదము. మహాభారతము భారతయుద్ధము
జరిగినదిదప ననేక శతసంవత్సరములు గతించినవైనచో వ్రాయ
బడినట్లున్నది. ఇది యర్ధసునికి బ్రహ్మత్రుడగు జనమేజయమహా
రాజుకును భాగవతమర్ధసునికి బ్రహ్మత్రుడగు బరిక్షత్సహా
రాజుకును నప్పటి ఋషులవలన గథారూపముగ జెప్పబడి
నట్లు సారంభించుచున్నది. ఆకథలు స్లోకరూపముగ మ

(4)

కాన గ్రంథముల పాఠములమైన గ్రంథముని యెంచవచ్చును. ఈ గ్రంథములు త్రివిధములవారి కాలము పిదప ననేక శతసం త్సరముల తరువాత వ్రాయబడినవని నందుకు రుజువుగా నే నొకటి రెండు దృష్టాంతములను జూపింపుచున్నాను. వాని ని బట్టి యీ పురాణములలో గల పరస్పర భేదమున, అంధు ముబట్టి మన మనస్సుల నాటియున్న యసత్యపు భావనలును దెలియును.

(1) త్రివిధములవారు బాల్యమునందు బూతనవలన జం రబడక విడువబడెనని యున్నదిగదా; భాగవతములో బూ తన భేదరీగా త్రివిధములవాని జుపుటకు వచ్చెనని చెప్ప బడి యున్నది. హరివంశములో నాపూతన కంఠుని దాది యని చెప్పబడియున్నది. భాగవతములో మరియునది భయం కరమైన రాక్షసియని యెన్నబడి యున్నది. అయితే విష్ణు పురాణములో బిల్లులకు జంపునది యని మాత్రము చెప్పబ డి యున్నది. శిశు ఘాతనియకు నామమునకు బదులుగా గం నుని దాదియని హరివంశములోను భీతికరమైన రాక్షసియని భాగవతములోను చెప్పబడి యుండును. ఇట్లుండగా ధీరేంద్రనాథ్ గారు పూతనయనునది యొక విధమైన భయంకర మైన శిశువ్యాధి యని చెప్పచు వైద్యవిషయమున బ్రశస్త ములగు గ్రంథములలో నొకటి యగు శుశ్రుతమును దానిలోని

(5)

దయ్యోగ వ్యాధిమై నటుల జెప్పబడిన దని గొప్ప యాధారమును
గనబరచిరి. మరియు పూతనయను శబ్దము స్త్రీలింగము. ఆహే
తునచేత భాగవత- హరివంశ- కర్తలివి రాక్షసి యని-కం
సుని దాదియగు బహుళః వ్యవహరించి యుండును విష్ణుపురాణ
ములో శిశు ఘాతనియని మాత్రము చెప్పబడియున్నది గాననా
గ్రంథకర్త లావ్యాధిని రాక్షసిగాను దానిగాను - నేవిధముగ
భ్రాంతి నొందిరో చూడుడు. తమ భ్రాంతిని స్థాపించుటకుగాన
సంవత్సర కథను పూతనను గురించి కల్పించిరి. ఈ పైయుదా
హరణులు బట్టి శ్రోత్రిష్టుల వారిని గురించి వ్రాయబడినచరిత్ర
లనేక సంవత్సరముల పిదప వా యబడిన వనునదియు నాగ్రంథ
కర్త లొకవిధముగ జరిగిన వారిని బొరపాటున మరియొక విధ
ముగ దీసికొనివదియు. వారట్టి విరుద్ధాభిప్రాయములను స్థా
పించుట కెట్టి కథలను జేర్చినదియు మీకిప్పుడు విదితమేగదా!

(2) మరియు పైచెప్పబడిన యన్ని గ్రంథముల యందును
శ్రోత్రిష్టులవారు కాళియ నామముగల నాగాధిపతియను
నొక గొప్ప సర్పముతో యుద్ధము జేసి నాగ స్త్రీల యొ
క్క పార్శ్వనవైని పార్శ్వములతో నా నాగాని పతిని విడి
చిపెట్టెనని చెప్పబడి యున్నది. నాగయను శబ్దము సర్పము.
సకువర్తించును. అందుచుని యాగ్రంథకర్తల కాళియుని
సర్పము క్రింద భ్రమసి తీసికొనుచు నాస్త్రీలను వర్ణించుట

(5)

లో హరుమాటలాడు శక్తిగల వారనియు - విలువగలకన్గ
హస్త పాదాభరణములను ధరించి యుంకిరనియు వర్ణించి
రి. సాములైనచో వానికి గర్లములు హస్తములు పాదము
లు నూడునా! అవి యట్టి యాభరణముల నెటుల ధరించెను
అయితే వారెవరనిన యమునా నదీ తీరపు టడవులలో నొ
వసించు నాగులను పేరుగల యొకజాతిప్రజలై యున్నారై.
అందునుంచియొకదా శ్రీకృష్ణులవాని కాళీయు, నాయడవివి
డది పోవలసినదని యాజ్ఞాపించినటులను నాయత్తురువుప్రకార
మారడట్లు నిడిచిపోయెననియు జెప్పబడియున్నది. ఈవిధము
గనే యీగ్రంథకర్తలనేక సంవత్సరములపిదప వ్రాసియుండు
టలట్టి యొకదానికి మరియొకటిగ భ్రమసియున్నారు. మ
రియొక చిన్న దృష్టాంతమును జెప్పుకున్నాను. కొందరు
గ్రంథ కర్తలు చెప్పటలో శ్రీకృష్ణులవారుజన్మించినపు
డు గాఢాంధకారమనియు నపుడు విశేష వర్షము గురి
యు చుండిన దనియును, మరికొందరు జెప్పుటలో వారాత్రి
యతిస్వచ్ఛమైనదియై యుంకినదనియుం జెప్పిరి ఈవిధముగ
బైవిషయములయందు గ్రంథ కర్తలు భిన్నాభి ప్రాయులై
యుండుటచేత ఒకవరులకేవిధమైన చెరువును సంభవించ
క పోయినను హిందూమతస్థులందరి దురదృష్టముకొలది నా
గ్రంథకర్తలు విశేష పాతీత్య కరములగు నట్టియు వచించు

(7)

టకు లజ్జాకరములగు కేవలసత్యదోషములకు గాతురై
యున్నారు. బహుశః ఈగంధకర్తలు యుక్తాయుక్త వి
చార సమర్థత లేనివారుగా గానవచ్చుచున్నారు.

ఈసంస్కృతపురాణములను దేనుగు-అరవణు- నెఱు
తలగు దేశీయభాషలలోనికి మార్చిన కవీశ్వరులు- మరియు
సవివేకముగ గనిపించుచున్నారు వీరనే విషయములలో తి
శ్కృష్టులవారి చారిత్రములోనియొక భాగమునున్న- ఇది
యెట్టిసంగతి సందర్భములలో నెఱులజరిగినదో ముందు వె
షికలజూచి దానిం గనిపెట్టుటకేవిధమైన శ్రమను బొందక
త్రోత్త త్రోత్త ప్రబంధములనే కల్పించిరి. ఆకథలన్నియు న
సత్యపు కథలగుటయెకాక వారివారికిగల యభిరుచిని- యు
ద్దేశమును శక్తినిబట్టి కేవలము స్త్రీలౌలత్వమును జెప్పక
థలైయున్నవి. వారివారి మనోభిప్రాయముల ననుసరించి చె
ప్పబడినట్టియు- ససత్యములైనట్టియు- తిశ్కృష్టులవారివిష
యమై మనము దురదృష్టము కొలది జేయుచున్న విరుద్ధ
భావన లెవ్వయో యాకీంద జెప్పుచున్నాడను.

(1) శీకృష్టులవారొక నాటి వెన్నెలకాలమందు రానకీ
డలమందానకులయి యుండినటులను అందు దామును యశా
వ్యస వతులగు స్త్రీలును గలసి విహరించినటులను నాయువ
కులు, శీకృష్టులవారి యందు మోహపరచితలైనటులను జె

వృద్ధునియన్నది. ఈరాసకీడ వృత్తాంతము భాగవతము నందు విశ్రులముగను, హాసంశ విష్ణుపురాణములయందు స్వల్పముగను గలదు. ఇట్టివి మరి రెండవములు భాగవతము నందు జెప్పబడియున్నవి.

(2) శ్రీకృష్ణులవారొక సరస్వతందు వస్త్రోపహీనలై జలకీడలాడుచుండు యవతుల వస్త్రములకహించినట్లున్ను.

(3) కొందరు భోష్ణాస్త్రీలు శ్రీకృష్ణులవారిజూచి మోహించినట్లులను గలదు.

ఉట్టి గ్రంథకర్తలయొక్క యసందర్భపు టూహలతో గండి యున్న యాంధలకు గొంచెమైన శాశివిగలిగి యుక్తాయుక్తవి వేచనముంజేయవారికెవ్వరికిని నమ్ముటకు వీలుండునా! ఒక వేళ నాకథలు గ్రంథకర్తలయొక్క కేవలామాయకమైన పొరకాటలై బహుశః యండి యుండవచ్చును- ఈమూ దుఃషయములు ఒకగునప్పటికి శ్రీకృష్ణుల వారికి 11 సంవత్సరముల వయసుగలిగి యుండెను. అట్టిశాల్యావధలో నుండువారికి సంతోషవాంఛ గలిగి యుండునా! అయితే వారు నాధారణమైన బాలురు కాకనియు విష్ణు-శేక-మూల విరాట్టు యొక్క యవతారమని కొందరు ఒకాబు జెప్పవచ్చును. గాని యీవిధమైన ఒకాబాకథలకు ఒకహీనతనే కలుగజేయుచున్నది. మూల విరాట్టుని యవతారమును ధరించినవారు

(9)

ను మనకు నృప్తికర్తయు-రక్షకుడును-సన్తాన ప్రదర్శకుండును
 కంద్రియాబీతుండును-దోష శూన్యుండును-అనవధి కాలితో
 కళ్యాణ గుణగణుండును-సర్వజ్ఞుండును-జితేంద్రియుండుననిప్రసి
 ధిని వహించిన త్రివిక్రమ్ముల వారు పాపకరమైనట్టియు- మో
 హమాద్రేకమును గలిగించునట్టియు నిట్టికార్యములను జరిగిం
 చ్చుచుండురా, విచారింపుడు ! అది నిజము కాదు. మరేయేమ
 యన నప్పటి కాలములోను, నరుదుగ నిష్పడును, పర్వత వనవా
 నులలో స్త్రీపురుషులు కలిసి యాడుట- పాడుట-మన దేశమం
 ను మామూలయి యేయున్నది. ఇంతియెకాక నాగరికతగల
 మూరోపు దేశస్థులకు సహా యటుల నాడుట మామూలు
 మర్యాద యయియున్నది. ఈగ్రంథకర్తలట్టి ప్రజల యొక్క
 మామూలు మర్యాదలను దెలియని వారై యారాస క్రీడకు
 పరితార్థమును దీసికొనిరి.

ఇక స్త్రీలయొక్క వస్త్రములనపహరించిన విషయము
 త్రివిక్రమ్ములవారు బాల్యవస్థ ననుసరించి వినోదార్థముగ న
 లుల జరిగించి యుండవచ్చును. లేదా స్త్రీలు వస్త్రవిహీనరై
 రస్సులందును- వదులందును- స్నానములు చేయకూడదని
 ముపదేశము జేయుకొరకు బహుశః లటుల జేసియుండవచ్చు
 ను.

ఈవిధముగ నభిప్రాయము చేతనే బ్రాహ్మణ స్త్రీలుకూ

డనాగోపబాలురలో నాశ్లోద కరమగు- సౌకుమార్యముగల
మాపిల్లవానిని జూచి యతిప్రేమ గలవాడై యుండవచ్చును
మగవారికంటె స్త్రీలు పిల్లలను జూచునపుడు హెచ్చుగ ప్రేమిం
చుట స్వభావ గుణమైయున్నది. ఇంక నాధగవంతుని విష
యమున జెప్పనేలా!

అవతారముల విషయమై అనిభిసంటు దొరపాని యి
చ్చిన యుపన్యాసలలో త్రికృష్ణులవారి విషయమై యాయో
హనులగు గల నిష్కల్మషమైనట్టయు భక్తి యుక్తమైనట్టియు-
ప్రేమను వ్యక్త పరుచుట కింతకంటె చెప్పట కక్కవ మాటలు
లేవని చెప్పచు నీవిషయములలో విశేష పరిశీలనజేసినచో సు
భోగ వాంఛతో గలిసిన యుద్దేశ మేమయు లేనటుల ప్రవృత్త
డగలదని చెప్పెను.

పైమూడు విషయములు' ధీరేంద్రనాథ'గారు కూ
డ నిర్దుత్తరమగు విధమున నాక్షేపించిరి. వారు చెప్పినదేమనిర
క్షయంశములలో నేమాత్రము నిజముండినను మహాభార
తమునందు సభాపర్వమున శిశు పాలుడు త్రికృష్ణులవారినినో
టికి వచ్చినటుల దూషించునపుడు వారియొక్క యిట్టి వ్యభి
చారములను గురించి దూషింపక యుండునాయని నుడివెను.
మరియు నాగ్రంథమునందెచ్చటను శ్రీకృష్ణులవారు స్త్రీలో
లులని చెప్పబడి యుండలేదనియు అంతకు నక్షేపగ్రంథముగని

పురాణములోగూడ నావ్రకంప యేమియు లేదనియు జె
యు.

మరియు రాధవిషయమున మిగుల నవమానకరము
నాక గొప్ప తప్పభిప్రాయము గలదు చూడుడు. రాధ
రనునామము భారత భాగవత హావంశ, విష్ణుపురాణము
శ్రీరాధాచటను గానరాకపోయినను బ్రహ్మకై వర్తపురాణ
యందు రాధయను నాపెతో శ్రీకృష్ణులవారికొక సంబం
ముగలదని గొప్ప తప్పుకథ వ్రాయబడెను. ఈశ్రీకృష్ణు
రాధ మనందర్భములగు మనుష్యులయొక్క యాహలకుమిం
నవ్యవస్థలతో నిండియున్నది. ఆయను శ్రీకృష్ణులవారికి
నమామ భార్యయనియును శ్రీకృష్ణులవారియందు విశే
మాహావరవశమై యున్నదనియును జెప్పబడి యున్నది.
మేవిషయమై ధీరేంద్రనాథ్ పాల్ గారు కవులయొక్క క
నావ్యక్తిదప్ప మరియొకటికాని చెప్పుచున్నారు. అయి
ఆమేవిషయము కవులయొక్క పెద్దతప్పుయియే యుం
వలెను. గానియామె కేవల కవికల్పిత కాదని నాయభిప్రాయ
ము ఏలనంటే ఆమెవిగ్రహము త్రివిధ్య విగ్రహమునకు
కొనుచున్నది యిది యాదేశమునందట నారాధింప భ
చున్నయనీ, కవికల్పితయైనచో నటుల నారాధింపబడు
ననామెను త్రివిధ్యులవారియొక్క ముఖ్యభార్యయగు

రుక్మిణియేయని దృఢముగను, నిస్సంశయముగను జిప్పగి
ను. ఊరికొన్ని దేవాలయముల యందిరుపాశ్వాముల యు
దును రుక్మిణీ సత్యభామలుగల శ్రీకృష్ణులవారారాధింపఁ
బడుచున్నారు. గాని నాకు దెలియవచ్చిన ఫలములలో నెచ్చ
టను రుక్మిణీ దేవిమాత్రముగల శ్రీకృష్ణుల వారారాధింపఁ
బడలేదు. రుక్మిణియనగా లక్ష్మీ దేవియొక్క యవతారమేయ
ని మనకందరికిం దెలిసినదియేకదా! అట్టిలక్ష్మితో మాత్రము
వారినారాధించుటకుగా నీరెండు విగ్రహములుగల యాల
యములంగట్టించి పౌజలు పూజింపగోరి యుండవచ్చును- ఈ
విధముగ స్త్రీ పురుష ద్వంద్వనామముల సుచ్చరించునపుడు
స్త్రీనామమును ముందుగాను పురుషనామమును వెనుకగా
ను నుంచిచెప్పటకలదు. అనగా నీతారామ' లక్ష్మీనారాయణ
సార్వజీవరమేశ్వర, అనువిధములుగలవు. అట్టిద్వంద్వ నా
మములు చెప్పనలగడతిసులభముగ నుచ్చరింపబడుచున్నవి.
అయితే రుక్మిణియను నామము శ్రీకృష్ణనామముతోబై నా
మములవలె సులభముగ బలుకబడదు- మరియు పూర్వని
శాతశస్త్రవిరోధమనియుం జెప్పుదురు

లక్ష్మీ సహస్రనామములలో రాధయి నుపేరు లక్ష్మీకింగల
దు. అసహస్రనామములలో శ్రీకృష్ణనామముతో రాధయ
నుపేరుతప్ప దదితర నామము లంతసులభముగ కలిపి పలు

కబడవు. గనుక మనకు బుద్ధునైనసంతుష్టి గలుగునటుల
 నారాధాకృష్ణులు లక్ష్మీనారాయణుల యథతారములని పూ
 జింపబడుచున్నారు. ఈవిధముగ నాదిని రుక్మిణీ శ్రీకృష్ణు
 లవారును బ్రజలచే బూజింపబడుచుండిరి. భాగవతాద్రింధ
 ములయందు శ్రీకృష్ణులవారు రుక్మిణీయుక్తముగనో లేక
 యష్టభార్యలతోగలసియో - లేక మరియేవిధముగ బూజిం
 పబడవలెనో చెప్పబడి యుండలేదు. ఆగ్రంథములు పుట్టినయ
 నేక శతసంవత్సరముల పిదపనేకాక రాధా కృష్ణులవారిప్రతిష్ఠ
 కుబిదపమరికొన్ని వందలసంవత్సరములకు బ్రహ్మకై వర్తపుగా
 నాకర్తకానాలుగుపుస్తకములలో రాధయను పేరుకానరానం
 కున దనబుద్ధికొలంది నీరాధ యెవరని యోచించుటకు స్వల్ప
 బుద్ధితో బ్రయత్నించి యుండవచ్చును. అటులనతడు పరిశీలిం
 చునపుడు ప్రారబ్ధముకొలది శ్రీకృష్ణులవారి మేనమామయగు
 'రాయన' యనునతని భార్యను రాధయను బేరుగలిగి యుండిన
 స్త్రీగని పెట్టబడెను. అప్పటికి భాగవతములో జెప్పబడిన రానక్రీ
 డ మొదలగువ్యభిచార కార్యముల నెఱ్ఱించుటకు దగినట్టియునవ
 త్యములై నట్టియు. వారివారికి దోచినట్టికథలతో నతనిమనస్సన
 నిండియుండవచ్చును అందునుండియ 'దు'రాయన' యనువాని
 భార్యయగు రాధను శ్రీకృష్ణులవారితోగలసి పూజింపబడుచుం
 డితల్పట్టికిమారుగ బొరపాటుపడి యుండవచ్చును. తనసమ్మకము

నుశ్యధపరచుటకుగా బై నాలుగు పురాణములయందు జెప్ప
 బడిన దుక్తిణీ శ్రీకృష్ణులకంటే రాధాగోపాలకృష్ణులధికులనిజె
 ణినంతవరకు కథనుబోనిచ్చెను. దుక్తిణీదేవియే రాధయనిజె
 ప్పటకుఁజూకేమి యాధారముగలదని నభికులగు మిత్రులనన్న
 దుగవచ్చును. ఆ నేక శతసంవత్సరములు గడిచిన పిదపనిప్పుడు
 సాలి బ్రజులయొక్కయు దేశముయొక్కయు-చారిత్రలుఁద్రబ
 డకుండేన కాలములో ననేక సంగతులు నుతరాము మరిచి
 పోవుటయు-చాలామట్టుకు మరిచిన విషయములలో నందుకు
 బడులుక్రొత్త సంగతులు కేర్పబడుటయు వాడుకలోగలదు.
 ఇందుకు దృష్టాంత మేమనిన మనలోగొందఱుమంది తప్ప త్రిజగ
 స్నాథమనగ నేమియు తెలియనివాకు కలరు. ఆత్మత్రము
 నందుశ్రీజగన్నాథుడు-సుభద్ర-బలరాముడు ననుమూడు వి
 గ్రహములు గలవు మధురలో గుట్టిపెరిగిన త్రికృష్ణ బలరామ
 సుభద్రలయొక్క విగ్రహములే యివియని సాధారణముగనవి
 షేకపా నమ్మకముగలదు. ఇచ్చటమధురలో సుభద్ర-శ్రీకృష్ణ-
 బలరాములకు చెలియలై యున్నది జగన్నాథునికి నామె
 భార్యయైయున్నది. ఇంక మూఁళ్ళునమ్మక మేమనిన శ్రీకృష్ణు
 లవారు చెలియలనే జగన్నాథములో భార్యగా బొందెన
 వి యున్నది. తొకథ మేనమామ భార్యయగు రాధ
 కథకంటె మిక్కిలి యసంగతము కదా! అయితే నటల

కాదు. శ్రీకృష్ణులవారు జన్మించుటకు బూర్వమే యీజగన్నాథ తేత్రముగలదు. ఇప్పుడు జగన్నాథములో బూజింపబడుచుండేన విగ్రహములనే బలరాముడు-నర్జనుడును-దీర్ఘయాత్రలకు వెళ్లినప్పుడచ్చోటునకుంబోయి పూజించిరను సంగతి మనమిప్పుడు చదివి తెలిసికొనగలము. అయితే, ఈ పారశాఖలను పరిభ్రమించినచో విచారితము. తమ సంతానములో మొగ్గిల్లనికి బురుష ప్రవేశనామమును యాదుల్లికు స్త్రీ దేవతానామమునుండుట మనలో నాచారమైయున్నది. ఇందుకు విదర్శన మీమనిన శ్రీసీతారామ నామములలో నొకని కుమారునికి రామనామమును-గుమార్తెకు సీతా నామము నుండుట గలదు గదా! ఆ మొదటి సీతారాములు భార్యభర్తలై యుండినను వారిపేళ్లను ధరించిన యీ బిడ్డలిద్దరు సోదరీ సోదరులయి యున్నారు. ఈ విధముగ నె వారి జననీ జనకులు లేమి బిడ్డలకు జగన్నాథములో బూజింపబడుచుండు శ్రీకృష్ణ బలరామ-సుభద్రల యొక్క నామములనుంచి యుందురు. శ్రీకృష్ణుల వారు తనచెలియలను భార్యనుగా కేసికొనెనను నే మ్మకమెంత లజ్జాకరమైనటువంటియు-పాపహేతువైనటువంటి రప్పెయ్యన్నదో మీకే విడితవుగను. ఈ విధముగ నెఱివ్వాకై వర్తమాన కర్తారాధయను నానముగల మరియొక స్త్రీని లక్ష్మీయను రాధకు బదులుగ దుర్యోధముకొలది హాసహ

టువడి మనమిప్పుడా గ్రంథములో జూచుకీతి కసత్యమైనట్టి
యుదున్నమైనట్టి యభిప్రాయమును బొందుటకు గారణమై
నది.

శ్రీకృష్ణులవారినిగురించి మరీయొక స్వల్పాంశమునుపీ
క జెప్పవలసియున్నది. వారెనమండ్రు స్త్రీలను వివాహజూ
డినట్లున్నది. ఇందుకునేనాక్షేపింపను గాని రుక్మిణీ సత్యభామ
జాంబవతులకు వినాగా మరికొందరు భార్యలుండినటుల మళ్ళా
భారతమునందు జెప్పబడి యుండలేదు. రుక్మిణీదేవికంటెనొ
కగిద్దరు స్త్రీలను వారు వివాహ మాడియుండినను ఎనఁము
ండ్రు భార్యలుండినటుల దగిన నిదర్శనములేదు. అయినప్పటి
కి నొకభార్యకంటె నెక్కుడుమందిని వివాహ మాడినటుల
మనమొప్పుక తప్పదు. కాన నేల నటుల జేసికొనిగో చూచె
దము. ఆకాలములో నిరాకరింప బడదగని రెండాచారము
లు గలన.

(1) ప్రతిరాజును వివాహమైనవాడు గాని కాని
వాడుగాని- యొకరిచే గోరబడినపుడు స్వయంవర
మునకు దప్పకబోవలసిన దనియు- స్వయంవర
మందా చిన్న దానిచే వరింపబడినచో నామెను ద
ప్పక వివాహ మాడవలసినదనియు నాచారము
గలదు.

(2) ఒక రాజు తనను జయించిన రాజునకు దనకు
 మార్తెనుగాని, చెలియలనుగాని వివాహముతో
 రకు నమర్పించుట గలదు. అటుల నమర్పించుట,
 జయించబడిన వాని కిష్టముమీదనున్నదిగాని జ
 యించిన వానికి మాత్రమచిన్న దానిని సంగ్రహి
 నందర్భములనుబటి తపనగాని తనసోదరునికి గా
 ని తనకుమాసనికిగాని వివాహము జేసికొనుట
 విధినిహితమై యాచారమై యున్నది.

ఇట్టి యాచార సందర్భముల వలన నొక భార్య
 టె నెరుకడు మం ని వివాహము యుండవచ్చును
 యి స్త్రీలౌలత్వముచేత గాదు. లేనా, మీద గనపరచబ
 విషయములలోవలె గ్రంథకర్తల పొరబాటులుగ నైత
 యడవచ్చును.

మరియొక చిన్న గాథ కలదు. తిమ్మిష్టలవారు గొ
 రాజుకు నరకాసురుని సంహరించి యాతని యధీనముతో
 దు యువకుల నండరిని వివాహ ముడివట్లున్నయది. ఈ
 ఖ్య, బహుళః అతిశయోక్తికొరకు గ్రంథకర్తలచే బది
 గారువేలు మొగలు పరియారువేల నూటివరకు జెప్పబడి
 యున్నది. ఈపొరపాటెటులజరిగినదో చూచెదము. అస్మి
 పరి నా రకాసురుడు పతి లేక పోవకుడైయుండెను.

అందు సంహతి చటడగానే స్వభావముచేతనే శక్తిశ్రేష్ఠులవారియందు దాపోపకీర్త్యము వ్యాపించివది. శంశ్రుతమునందు బలశ్రేష్ఠమునకు 'బ్రాహ్మ' - 'బోవకుడు' - 'భర్త' యను-ర్థములు గలవు 'భూపతి' - 'గృహపతి' - 'జనపతి' - ఇత్యాదులు. 'జను' పీఠితేని శృంగార కథలతో నిండియుండిన వనస్సులు గల ప్రంధకర లాపతి శబ్దమునకు బోవకుడను స్థముంజేయ క భర'యను స్థముంజేసి యుందురు

ఇంక పశ్చిమదేశపు విద్వాంసులగు 'మాక్రుముల్లు' తు' మొదలగు వారిచే నెవరియొక్క యుపదేశము లైకకం త్యముగ మెచ్చుకొనబడి యుండినవో యట్టి శక్తిశ్రేష్ఠులవారి విషయమై మన కిదివరలో గలిగియున్నట్టియు- లజ్జాకరము లై నట్టియు- వారివారికి దోచినటుల జెప్పబడినట్టియు- వారి వారి యిష్టము కాలది విరివిజేయబడినట్టి విపరీతభావ వలను మీకు వాఙ్మోక్షనంత వరకు బోధపడునటులుగ వ్యక్త పరిణితిని ద యుచున్నాడను. మనవారిలో పనేకలు అనగా గతర మాం కాలముల యంగండువారు- పాపభూయిష్ట ములెనటియు నెని చెప్ప బడినట్టియు ననత్యములైనట్టియు ననే: తప్పును జేసియుండునటుల గనిపెట్టుట మీగుల లజ్జాకర మై యున్నదిదా;

మీనే పిఠాపురా; నె జెప్పబడిన యక్షులను బ్రహ్మము

అను మనస్సునందుంచి మనకిదివరకు శ్రీకృష్ణులచారివిషయ
మై *లిగి యున్నయట్టి విపరీత భావనల నొకవైపు తోసివే
సి సత్యమైనట్టియు పూజ్యమైనట్టియు నడనడిని మనమంద
ర పువలంబించ వలసినవారమైయున్నారము.

వేం|| శ్రీ|| రం||

బొబ్బిలి.

